

SVERIGE. KUNGL. MAJ:T

**Kongl. Maj:ts Nådiga Privilegium För et
Compagnie eller slutit Bolag Til idkande af
Hwalfisk-fänge wid Grönland och Straet
Davis, med mera. Gifwit i Lägret wid
Ladugårds-Gärdet then 1 Junii 1774.**

Stockholm, Tryckt hos Henr. Fougte, Kongl. Boktryckare, 1774.
1774

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

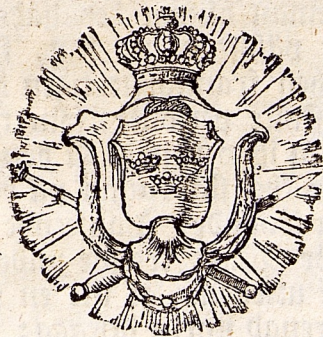
Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Kgl. förordn.
1. saml.

Kongl. Maj:ts
Nådiga
PRIVILEGIUM
För et
Compagnie eller slutit Bolag
Til idkande af
Hvalfist-fänge wid Grönland och
Straet Davis, med mera.
Gifwit i Lågret wid Ladugårds-Gårdet
then 1 Junii 1774.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis.

STOCKHOLM,
Tryckt hos Bent. Sougt, Kongl. Boktryckare, 1774.

S GUSTAF med
Guds Nåde, Sweriges,
Göthes och Wendes Konung
rc. rc. rc. Hrfwinge til Norrige, samt
Hertig til Schleswig Hollstein rc. rc.

Göre witterligit, at hos Os i öfwerwägande kommit, hureledes en tienlig inråtning til Hwalsfist-fånges idkande wid Grönland och Straet Davis, tillika med Robbenflagerie eller Skial-fångst, i många afseenden skulle kunna medföra mycken nytta, ej mindre för hela Riket i allmänhet, än then af Wåre trogne undersåtare i synnerhet, som uti en sådan rörelse hafwa råd och lägenhet at deltaga; men at the förmaner och upmuntringar, som til thetta ändamåls befrämjande, tid efter annan blifwit bewiljade, hiltills icke förmått åstadkomma then påsyftade werkan, förnämligast af then orsak, at under then framfarne tiden hwarjehanda swårigheter mött the enskylte personer, som til berörde företagen de varit hugade, at ihop bringa så betydande capitaler, som thertil fordras, om thet skal kunna på behörigt sätt verkställas och blifwa nog lönande: I anseende hwartil och som Wi äro benägne at för Wåre trogne undersåtare öppna et nytt tilfälle och lättare utvägar, at uti en så wigtig och gagnelig rörelse med förenad styrka deltaga; Altså hafwe Wi igenom thetta Wårt öyne Bref ej allenast welat tillåta Wåre Tro-undersåtare Handelsmännen i Götheborg, Gabriel Fredric Beijer och Martin Törngren, hwilka Wi i Nader utsedt til Husfudmän och Directeurer för thenne handtering och rörelse,

relse, at jemte flere, som med them wilja theruti interoffera, i förenämde affigt inrätta et Compagnie eller slutit Bolag, utan ock, til så mycket krafvigare understödiande af thetta företagande, i Råder therwid bewiljat och fastskält efterföljande wilkor, friheter och förmåner, nemligen:

1. §.

Wi lämne och förünne, i kraft af thetta Wårt öpne Bref och Privilegium, som i från nedanstrefne dato kommer at taga sin början, och oförändrat äga thes kraft och werkan i Tiugu efter hwarannan följande år, Handelsmännen i Götheborg, Gabriel Fredric Beijer och Martin Törngren, samt theras affocierade, frihet och tilstånd, at under namn af Grönlands Compagnie idka Sidsfart och Hwalsfist fångst, samt Robbenslageri, thet bästa the gitta och förmå, wid Grönland, Straet Davis, och flere orter, hwarest thenne handtering och rörelse med största fördel finnes kunna verkställas, och the andre Nationer redan thertil äga allmän frihet och öpen Sidsfart.

2. §.

Thetta Compagnie kommer at inrättas med en beständig och så stor Fond, som til Inrätningens behörige drift och fortkomst kan fordras, samt Direction tillika med Affocierade sielfwe nödig präfwa. Och tillåtes Directionen at samla en sådan fond igenom Subscription, hwilken öpnas här i Stockholm och Götheborg then dag, i innewarande eller nästkommmande Månad, som Direction sielf thertil, igenom kundörelse i Post: Tidningarne fastställer, och fortsättes i två månader, hwarefter en förteckning å them, som sig tekna låtit, bör igenom Trycket allmänt kunnig göras.

3. §.

Uti thetta Privilegerade Compagnie at deltaga, skal wara tillåtit ej allenast alla Wåre undersåtare, af hwad stånd och wårde the wara må, utan ock främmande, af hwilken Nation the hålst wara kunna, så the wilja hit i Riket inflytta och sig

);(2

här

här nedfatta, och skola alla the Capitaler, som til förenämde handtering och rörelse användas, wara och blifwa för all slags pålaga, afgift och confiscation både i freds- och krigs-tider aldeles frikallade; Äfwen som Compagniets Skepp, Gods och Effecter i gemen, af hwad orsak och under hwilken förwändning thet wara må, icke skola arresteras, uppehållas eller hindras, än mindre emot Compagniets eller thes Directions wilja, til annat bruk och behof användas, thet ware sig i Freds- eller Krigs-tider.

4. §.

Wid Subscriptionen antages ej någon ringare Summa, än Sex Hundrade Daler Silfvermynt, och hwad theröfwer af någon subscriberas, bör wara af et jemt Hundrade eller Tusende tal i Daler Silfvermynt; Och blifwa the som uti thetta Compagnie wilja deltaga, förbundne, at wid sielfwa subscriptionen, antingen directe til Directionen aflemma, eller i Banquen för Grönlands Compagniets räkning insätta emot attest, som sedermera Directionen tillställes, Tjugu proCent af en hwarst teknade Summa, och thet öfrige i wise längre eller kortare Terminer, alt som inrättningens fortsättning och utwidgande kan fordra, om hwilka ytterligare inbetalningar uppå then subscriberade summan, Compagniets Direction äger, at för hwarje gång en månad förut underrätta delägarna igenom Kungörelse i Post-Tidningarne.

5. §.

På thet the Sill-Exportations- och Tran-Kofnings-Præmii fordringar, hwilkas betalning efter nummer och ordning kunde ännu på längre tid ankomma, må för Innehafwarne theraf i möjligaste mätto göras fördelaktige och tillika Grönlands Compagniets Fond blifwa så mycket tillräckeligare, wele Wi i Råder låta igenom Wårt och Rikens Commerce-Collegium draga försorg, at berörde fordrings Innehafware blifwa theför anwiste til delaktighet i Grönlands Compagniet; til hwilket Wi jemwål wele, til beskrämjande af berörde affigat
låta

låta igenom bemålde Collegium, medelst insättning i Banquen, innan Subscriptions tiden går til ända, utbetala Tiugu procent af the sålunda i Grönlands Compagniet insuckne Præmii fordringar belopp, samt thet öfrige i the terminer, som Compagniets Direction efter inrätningens behof finner sig föranslåten at utsätta för delägarna i allmänhet til the ytterligare inbetalningars fullgörande; Börande alla the, som på thet ena eller andra sättet vinna delaktighet uti Compagniet, blifwa i liust och ledt lika ansedde och niuta enahanda rätt.

6. §.

Til at sätta Compagniet och thes Direction i tillstånd, at med så mycket större eftertryck företaga sig hwad til Hwalffisfångets och then themed förknippade rörelses behöriga inrättning och fortkomst fordras, wele Wi i Råder understödja Compagniet med et Lån eller förskott på Tio år, af Tre Tunnor Guld emot Tre procents årligt Interesse, af hwilken Låns Summa Direction skal åga frihet, at emot thes på hela Compagniets wagnar gifne förbindelse och försäkring, nu genast få lyfta en trediedel, eller en Tunna Guld, til at themed begynna gå i förfatning om thet, som til ändamålet nödigt wara kan, samt en Trediedel efter två år, och then öfrige Trediedelen inom tre års förlopp, ifrån nedanskrefne dato.

7 §.

Wele Wi i Råder låta thetta Compagnie oaffortat åtniuta the i allmänhet til Hwalffisfångets och Robbenslagariets befrämjande faststälte Præmier och upmuntringar, hwilka uti Wårt och Rikens Commerce-Collegii Rungörelse af then 15 December 1761 finnas utsatte, hwilka Præmiers belopp kommer, efter therå företedde behörige bewis och Certificate, at wid hwarje års slut godtgöras och afräknas på det Lån, eller förskott, som enligt föregående §. blifwer Compagniet lemnadt. Och i händelse thetta förskott kan på sådant sätt hinna at efter hand aldeles afbetalas och förswinna, skola Præmierne therefter, under then återstående Privilegii-tiden contant blifwa til Compagniet utbetalte.

8. §.

8. §.

Skal Compagniet ej allenast äga frihet, at låta här i Riket bygga, utreda och bruka så många Skepp, som til försrenämde Sjöfart och Fiske kunna behöfwas, utan ock, at Utrikes tilhandla sig et eller flere til samma ändamål tjenlige Fartyg, hwilka med theras tilbehör må fritt för Tull och alla umgälder här i Riket inkomma, och sedermera til godo nytt ta then Swenske Skepp tilläade hel-friheten, så wäl så berörde Fartyg nyttias til Hwalffisk fångat, som så the thew imellan kunde komma at brukas på någon annan Sjöfart; Warandes Compagniet jemwäl tillåtit, at til en början utan Tull och umgälders erläggande, låta utifrån inkomma sådana för Hwalffisk fångat nödige werktug och redskap, som dels här hemma och så hastigt ej torde kunna förfärdigas; dels ock, ännu ej stå at erhållas til wederbörlig godhet; dock at Compagniets Direction therhos på thet högsta sig ombesittar, at söka så sådana tilwerkningar, efter hand här i Landet upbragte til then bestaffenhet, at all widare utgift therför til Utrikes orter må för framtiden kunna besparas.

9. §.

Alla af Compagniets idkade Hwalffiske och Skjal-fånast fallande producter och Waror, skola wid införflen här i Riket wara befriade från Tull och andre afgifter, utom en åttendedels procents recognition; äfwen som the af berörde producter, hwilka til främmande orter uskeppas, ej skola wid utförflen beläggas med högre afgift, än blott en åttendedels procents recognition.

10. §.

Alla the Commendeurer, Harpuneurer, Siömän och arbetare, så wäl In- som Utländske, hwilka uti Compagniets dienst blifwa antagne, skola niuta Wårt Nådiga hägn och beskydd, så at the hwarken i freds- eller frigs-tider, må underkastas någon präkning, eller på annat sätt hindras och ofredas uti theras förwätning och arbete; och komma the
at

at under then tid, som the i Compagniets tienst förblifwa, med theras hustrur och barn frifallas för alla personlige utskylder, äfwen ock andre Borgerlige onera, så wida the ej äga Hus och Gårdar, eller annan Borgerlig näring idka.

11. §.

Thet i Skärgården utan för Götheborg på Kensö för War och Kronans räkning anlagde Quarantaines Hus, som nu mera ej brukas, uplåte Wi Compagniet til nytjande utan hyra, så länge thet ej nödigt finnes för thet behof, hwar til thet varit ämnat, dock at thet af Compagniet på thes egen kostnad, behörigen wid magt hålles. I lika måtto skal Compagniet äga frihet, at til thes inrättning af Förråds hüs, Warf, Trankokeri och Bensniderie få nytja Kronans ägor och grunder, så wäl wid Götheborgs Riviere, som uti Skärgården, hwarest Compagniets Direction thet för sig tienligast finner, och ingen skada eller olägenhet för Ok och Kronan therigenom tilskyndas.

12. §.

Compagniets Huswud-Contoir och Direction skal blifwa i Götheborg, samt warorne therstädes försäljas igenom Auction, eller på hwad annat sätt, Directionen för Compagniets förman bäst och nyttigast finner. Och enär thenne handtering och rörelse framdeles blifwer utwidgad, skal Direction jemwäl äga frihet, at fördela thensamma uppå någon annan af the Bohuslänske Städerna, som thertil tienligast finnes.

13. §.

Utom the twänne förenämde Huswudmän och Directeurer, som wi för thenne Inrättning til en början och för the fem första åren utsedt och tillsförordnat, måge Interessenterne utwälja en eller twenne Directeurer, och them ombyta, på thet sätt, och efter sådan tids förlopp, som Interessenterne wid the ras sammankomst, och innan walet sker, inom sig sielfwe fastställa; kommande omröstningen at se efter antalet af Lotterne, så et teknadt Capital af Sexhundra Daler Siltwermmynt räknas för en Lott.

14. §.

14. §.
För fielswa rörelsens så wäl som Delägarnes gemensamma nytta, böra Compagniets Böcker och Räkenskaper årligen genomses af trenne Lottgåande Revisoror, hwilka skola utwålljas, på sätt, som föregående §. omförmåler, och komma these Revisoror för hwarje gång, efter besunnen riktighet at meddela Directionen behörig decharge.

15. §.
Emot the i förenämde mätto Compagniet i Näder bewiljade förmåner och upmuntringar, skal thet åligga Compagniet och thes Direction, at ej allenast så laga, at nästkommande Wåhr, Hwalfsktet på behörigt sätt blifwer börjat, utan ock, i öfrigt sig therom på thet högsta beslita, at hela thenne inråtning och rörelse må, så widt omständigheterna medgiffwa, utwidgas, samt blifwa med all sorgfällighet så styrd, och förwaltad, at Riket och thes Delägare theraf må under then Högstes wålsgnelse winna all möjelig nytta och fördel. Thet alle, som wederbör, hafwe sig hörsammeligen at esterrätta. Til yttermera wisso hafwe Wi thetta med Egen Hand underskrifwit, och med Wårt Kongl. Sigill bekräfta latit.

I Rådet wid Ladugårds-Gården den 1 Junii 1774.

G U S T A F.

(L. S.)

Joh. Liljencrants.

www.books2ebooks.eu